

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 koronára.

Előfizetni csak fél évenként lehet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., király-utca 9.
hova az előfizetési összegek valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 koronára.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

TARTALOM: Előfizetésre való felhívás! — Figyelmeztetés! — Tárca. Egy napig tőzsdében. — Dohányárusok egymástól távollásáról. — Czigaretta-csempészetről. — Kávéházak és vendéglősök dohányfeladási jogaihoz. — Vigyázat! — Tisztes mellékjövedelme! — Mennyi dohányt és szivart fogyasztunk? — Biztosító záruk a ládákban. — Dohány és szivar szállítás. — T. Előfizetőinkhez! — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Hírdetések.

Előfizetésre való felhívás!

Tisztelettel felkérjük lapunk t. pártfogóit és mindazokat, kik jelen számot megkapták, hogy **az előfizetési összeget**

fél évre 2 frt 50 krt

posta fordulatával beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen.

Tisztelettel

a „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, VII., király-utca 9.

Figyelmeztetés!

Ha kölcsönösen megértjük egymást, helyesebben; ha az olvasó bennünket megért, akkor az ügyet, — melyért sikra szálltunk — győzelemre vezeljük.

Ha félre értetünk, ha Magyarország nagy- és kis dohányárusainak csak egy része is úgy vélekedik, hogy a dohány és szivar mellékezik, melyet gépiesen kell csak tovább adni, akkor hivatásunk zátonyra jut.

Az eddigi jelenségek tanuskodnak arról, hogy az árusok komolyabb részének támogatására számíthatunk.

Egy perczig sem számítottunk arra, hogy országunk 40.000 dohányárusa vakon fogja mindjárt zászlónkat követni.

Mi jól tudjuk, hogy legtöbbje a kincstári egyedárut ép úgy kezeli, mint más cikket. Mit jelent ez?

Nekünk nem hivatásunk kerégnéi a nevek között, hogy ki érdemli meg a nagytőzsdés vagy kistőzsdés nevet.

Mi az összesség nevében beszélünk, nem véve ki azokat sem, kiknek nagyon szegény viszonyai nem engedik meg pár fillért áldozni oly lapért, mely kizárólag az ő érdekeit szolgálja.

Az ország különböző helyein lévő dohánynagyrusoknak volna első sorban kötelességük lapunkat támogatni és ezzel saját érdekeiket is előmozdítani.

Ha a tények nem volnának oly szomoruk, ha ezen üzletág számtalan bajait nem ismernénk annyira, akkor nem csodálkoznánk, ha csak egy nagyárus is akadna, ki lapunkat olvasva, annak intenciójával magát teljesen nem azonosítja.

Ne értessünk félre. Nem támogatás hiányát panaszoljuk, hiszen a vidéki dohánynagyrusok túlyomó száma már

előfizetőink közé sorakozott, de nem szívesen látnánk, ha csak egy is nem fizetne elő.

Minden egyes teljesítse kötelességét, hogy módot nyújtson nekünk önként vállalt kötelességünket teljesíteni.

Ha kérdik, kötelesség-e oly lapot, támogatni, mint a mienk, határozott igen a válasz.

Igen! mert kötelessége mindenkinek saját érdekét megóvni.

Igen! mert kötelesség, kartársait erősebbé tenni.

Igen! mert kötelesség cselekedni és nem a tespedés nyugalomába sülyedni.

Igen! mert kötelesség bátran kimondani nézetét mindenkinek, ki sérelmet tünni nem akar és egyéni tekinélyét épségben fentartani akarja.

Teljesítették-e ezen kötelességüket idáig a nagyárus urak? Segítettek vagy tudtak segíteni önmagukon is, mikor rájuk rótták azt a terhet, hogy a ládákat készpénz fizetés mellett kötelesek átvenni?

Nem mérgeledtek-e a nagytőzsdések, mikor ezen intézkedés elleni beadványaikat kereken visszautasították?

Zugolódtak, mérgeledtek és a láda okozta veszteséget néma megadással könyvelik el ma is.

TÁRCA.

Egy napig tőzsdében.

„Felvirradt a dicső nap hajnala.” Az első ablakon át beszűrődő sugarak ágyából kergetik ki a szép trafikოსnét. Pedig úgy szeretne csak egy félórásakat még aludni; de sietnie kell üzletbe az újságokat rendezni.

A rémhistóriás cimzikepeket boltja elé aggatva lesi első vevőjét.

Jönnek. A kora reggeli vevők csaknem kivétel nélkül 4 darabot kérnek 10 krajczárért vagy 2 darabot 3-ért.

A munkás osztály ölcső szivarokat vesz, a „jobb” vevő két cigarettát, a favágó, házépítő tót és házaló egy pakli 3 krajczáros dohányt.

Egy napi porció!

A reggeli vevők nem beszélgetnek, mind napi kenyere után siet.

A „beszélgetők” 8 és 9 óra között jönnek. Ezek már urak; hivatalnok, orvos, ügyvéd, kereskedő, kik maguk és irodájuk szükségletét reggel egyszerre szerzik be.

— Már felmúltotatott? — kéri az egyik, elfeledve, hogy egy év óta minden nap azt mondja.

— Oh már régen! — hangzik gépiesen a megszokott válasz a szép trafikოსnét ajkáról.

— Jól jár ez az óra?

— Tíz perczel siet.

— Brávó, különben elkéstem volna. 1/9-kor konziliumom van X. tanárral Y. bárónál.

Ha valaki azt hiszi, hogy a kezdő doktoroska most siet betegéhez — az téved.

Csak most kezd javában diszkurálni.

Szítja szomszédos kollégáját, a ki rossz receptjével majd a másvilágra liferálta leg-gazdagabb betéget.

Ha öt éjjel nem hívják és ha ő öt percz alatt a sirszéléről gallérjánál fogva vissza nem ránlja . . .

Azóta ő ott a házi orvos. Csak egy óráig trécel igy.

Majd jönnek a „késő kelők.” Magasabb rangú hivatalnokok, kik csak nevüket aláírni járnak jól későn hivatalukba és még az igazak álmát alusszák, mikor alantaisaik már izzadva dolgoznak.

A legjobb szivart veszik. Ott gyujtanak rá és a napi eseményeket tárgyalják a szép trafikოსnéval. Természetesen ők mindig és mindent „jobban” tudnak.

A délfelé közeledő órákban a „véletlen arra járók” jönnek csak szivart venni; akkor jönnek a „burnót” vásárlók is.

Túlyomólag örek bácsik, kik a huszadik utcából jönnek ide, mert a „tubák” itt legjobb.

Betéved egy-két vidéki atyafi is, kik nem győzik dicsérni, hogy milyen szépek a pesti nők; persze a trafikოსnét is beleértik.

Harangoznak délre. Egymást érve sietnek a vevők, mind siet, egy sem diskurál.

Ezek pont 12 órakor ebédelnek és 10 percz után már dohányoznak.

Azután jön a jobb osztály. Vesz három britnikát, melyet ebéd után kávéházban fekete kávéja mellett füstöl el.

Majd jönnek a délutáni „stammkundschaftok.” Ezeknek csak délelőtti foglalkozásuk lévén, most ráérnek és agyon beszélnek a trafikოსnét, tele füstölve kis helységét.

Estefelé az üzlet vegetál. Itt-ott téved be egy diák, vesz 2 herczegovinát és mentegődzve említi, hogy ezek most a legjobbak. Ez iskolai gyakorlatait nagyolja el és mert tudománya kurtá porázra van kötve, gyorsan távozik.

Este a „séta utcák” tőzsdéit látogatják jobban. „Sétálni csak füstölve élvezet”, ez természetes és hogy egyik-másik fiatal ember minden szivarért más-más trafikოსnét szerencsételt meg, azon csodálkozni nem lehet.

Annyit titkos rendőreink is sejtene, hogy az ifju urak nem azon üzletbe mennek, hol öreg anyórák szolgálnak ki.

Miért nem tettek további lépéseket?

Nem élünk mi oly országban, hol a polgárok jogai respektáltak? Nincsenek nálunk igazságos hivatalnokok?

De vannak! mert nagyon téves az uralkodó felfogás, hogy a kincstár érdekeit tartja csak szem előtt a hivatalnok.

De nem volt és nincs testület, egylet, képviselő, mely az összes nagyárusokért a küzdőterre lépett volna. Ki beszélt helyettük? Ki védte őket? Az egyesek — mind külön. Ez nevetéses!

A kistőzsdések a fővárosban és vidéken; ki veszi őket bajaikban oltalmába? Ki hallgatja meg azok panaszát, kik azt sem tudják, kihez, hová forduljanak panaszaiikkal?

Ezért kell a „Dohányárusok Közlönye“, melyre rá van utalva minden kis- és nagytőzsdés; mert panaszával van hová fordulni és van, ki sérelmét magáévé téve azon segíteni siet.

A talán kétkedésből késedelmezőknek irtuk ezen sorokat; mert — ha a tulnyomó rész írásban és előfizetve — helyeselte intencziókat, szeretnők, ha azok, kik még ezt nem tették, szintén zászlónk alá csatlakoznának.

Az elismerés, melyben számtalan helyről részesültünk — több a rideg pénznél; de legyen szabad a késedelmes előfizetőket arra figyelmeztetni, hogy a „Dohányárusok Közlönye“ ha ambíció vezet is szerkesztőjét — csakis a tőzsdések támogatására számíthat, mint azokéra, kiknek érdekeit kizárólagosan szolgálja.

Azon dohányárus tehát, ki lapunkat támogatja, tulajdonképen csak önmagát támogatja.

A szerkesztőség.

A kék, fekete szemek körüli tanulmányutat nem tiltja egy kincstári rendelet sem.

Trafikოსნét a kincstár sosem bírságot még azért, mert — szép.

Igaz mondásért nem kell minden fejet beverni.

De már késő van. A trafikოსნé szép szemei álmosan pislognak, a szépen árnyalt pillák neheznek lesznek.

Vevő nem jön, kár a légszeszt fogyasztani. Üzletét zárni akarja. Ekkor toppan be a „tolakodó“ vevő; a trafikოსნé életének elkeserítői.

Egy szultánt vesz 2 krajczárért. Aztán lapot olvasva, vagy szellemtelen ostoba dolgokról locsogva, ott szivja el.

A szegény trafikოსნé lesi, hogy már vége legyen a cigarettának; de a kiméltelen még egyet vesz és azt is ott akarja elszívni.

A trafikოსნé pokolba kívánja őt. Ásít.

A ficsur felugrik.

— Mit? Kegyed ásit? Elalszik az én jelenlétben? No várhatja, míg én lábamat még egyszer ide beteszem! Hogy lehet egy nő ilyen udvariattal?

Éjfél körül végre megérdemelt nyugalomra tér a trafikოსნé, hogy másnap . . . hogy minden nap . . . (lásd újra első sortól végig).

H—K—.

Dohányárus üzletek egymástól távolságáról.

II.

A lelkiismeretes hivatalnoknak óvatosan kell dohányárusítóit engedélyt adni oly helységeken is, a hol a lakosság létszáma 10.000-et meg nem halad; nehogy az árudák közelsége az előbb engedélyezettnek ártson; de a kisvárosi sajátos társadalmi viszonyok folytán itt a tévedés nem oly veszélyes következményű, mint nagyobb városokban vagy éppen a fővárosban, hol egy ügyetlenül — vagy az előbbi cikkben jelzett okokból — adott engedély tényleg családotok tehet tönkre.

Ismerünk eseteket, hol szegény özvegyek, vagyonuk utolsó törmelékével, ujonnan nyitott utcában nyitottak tőzsdét. Számítottak a rohamos építkezéssel járó fokozódó forgalomra, mely megélhetését biztosítani fogja.

Mi történt? Alig épült ki a 20—25 házból álló utca, már két oldali szomszédságban, szemközt, a másik utcára is nyíló sarkon kaptak mások dohányárus jogot.

Füstbe ment reménye, elveszti kicsiny tőkéjét, jövedelmét, 5—6 gyermekével mehet koplalni.

Igaz, hogy a kincstár a jogok osztásánál mi sem korlátozza; de kellett-e azon vidéknek 4—5 tőzsdé? Hiszen a forgalom úgy oszlik meg, hogy a nyomor éppen a szegényekhez költözik. A kisebb tőkével rendelkezőt — szorgalma, igyekevése daczára — elnyomja az adó, díj, házbér stb. az pusztul el, ki humánus szempontból szorult éppen segélyre.

Nem festünk sötét színekkel, sőt mérsékeljük esetünket; de mi humánus hivatást is tulajdonítunk a tőzsdéjogok osztásánál és a szegény — jobb sorsra érdemes — özvegyek és árvák érdekeit tartjuk szem előtt.

Azt hisszük, helyes véleményünk, ha a kincstár kötelességei közé soroljuk közvetett uton jogok osztásával első sorban az özvegyeken és árvákon segíteni.

De legyünk tárgyilagosak. Targyaljuk a dohányárus üzletek egymástól távolsága kérdését. Nézzük első sorban a fővárost.

Budapestben, ennek 10 közigazgatási kerületében — kerek számban — 1200 kistőzsdé van. Hogy vannak ezek szétosztva?

A főváros legelíttebb városrésze a IV-ik kerület, hol a fényűzés leginkább van otthon. Ezen gazdag, túltömött városrész legelőkelőbb utcái, a hol legkevesebb kistőzsdék vannak:

Váci-utca,
Koronaherceg-utca,
Hatvani-utca,
Kigyó-utca,
Szervita-tér,
Gránátos-utca,
Deák-utca (egy része).

Természetesen figyelembe kell venni, hogy ezen utcákban azért is nincsenek konkurrens tőzsdék, mert a házbér hallatlan magas és nem áll arányban a tőzsdé hozandó jövedelmével.

Ez több helyen is előfordul; de a nevezett utcákban könnyű a helyiségeket bérbé adni.

De a hol nem ilyenek a lakásviszonyok és a hol — mint a József-, Ferencz-, Erzsébet- és Terézvárosban — a kistőzsdék csaknem egymást érik. Mi történik itt?

Az üzlet 2—3 évig vegetál. Az alatt a házbérhez mindig zsebből kell pótolni. Mire a tőke elfogy és az üzlet kissé javulni kezd, jön valaki, ki a bolthelyiségért a háztulajdonosnak többet ígér és a szegény özvegyet szépen az utcára teszik.

Akarat, szorgalom, pénz, egészség, ezeknek árán csak a nyomort szerezte.

Egy eset van ilyen? Nem! Sajnos, százakra menő évente.

Másképp lenne a dolog, ha egészséges rendszerre fektetnék a jog adását.

Hiszen egy kis figyelmet csak megérdemelnek azok, kik nem akarnak az állam terhére esni még mostoha sorsukban sem, hanem szorgalommal, becsületes verejtékkel küzdenek, megelégedve a mindennapi betevő falattal.

Már idevágó első cikkünkben leginkább azt itéltük el, hogy egyes nagy ember szeszélye, hivatal beavatkozása ne döntsön — a hivatalnok jobb véleménye ellenére is — ily életkérdésekben.

Mérjenek a jog és igazság nevében az intézők és legyen törvényben szabályozva a lehet és nem lehet kérdése.

Ez nem történetlenül máról-holnapra, megteszünk megjegyzéseinket. Rámutatunk a jelenlegi rendszer gyökeret vert hibáira.

Uj elárulási jog adásánál sem a kincstár, sem a kérelmező nem nyert előnyt, ha az üzletnek kijelölt hely önmagától jönnek nem ígérkezik.

Annak megítélése, hogy az új üzleti helyen lesz-e kellő nagy forgalom, megélhetést biztosít-e a kérelmezőnek, annak kötelessége, ki a jog megadására vagy megtagadására hivatott.

Nem szabad azonban csakis a kincstár előnyét szem előtt tartani; sőt fontosabb kérdés és így behatóbban mérlegelendő, hogy a tőzsdés megélhetését fogja-e biztosíthatni.

A vízbemérülő szalmazsálhoz is kapaszkodik. Ha ily anyagilag már félig alámerült — segélyt remélve — jogért könyörög a kincstárhoz, nem szabad neki oly eszközt nyújtani, mely még jobban alámeríti.

Feltűnő és kötelességünk a kincstár figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a *kérelmezők tulnyomó száma azon utcákra esik, melyek ujonnan nyitottak, mert a teleményes háztulajdonosok kezdetben — családtekként — nevetségessé olcsó bért kérnek.*

Ily esetekben — szomszédos forgalmi kimutatás nem lévén — a jog adás vagy elutasításnál a hivatalnoknak semmi irányítóje nincs.

Ilyen új utcákban számtalan fűszer és egyéb üzlet is nyílik, ezek mind versenynek jog elnyerésért. Egymásra ígérnek, míg jogot kapnak. A dolog vége az, hogy a háztulajdonos a labkért fokozatosan emeli. Az, ki csak melléküzletnek tart tőzsdét, pótolhatja a bérkülönbözetet főárujának hasznából; de a ki csakis tőzsdés, az okvellenül tönkre megy.

Tehát a forgalmat jelző rideg számok soha nem vehetők utunatától új engedélyek adásánál.

Minden vidéknek sajátos viszonyai vannak, melyeket kiismerni és mérlegelni kell.

Az egyéni körülmények még inkább mérvadóak legyenek. Hiszen a humanizmus lengi át azon szabályt, hogy a kiszolgált katonák, özvegy nők és nagykoru árvák elsőbbségben részesítendők tőzsdé jogoknál.

A lokális és a kérelmező egyéni viszonyai legyenek tehát — minden külső befolyástól menten — döntő tényezők.

A távolsági kérdés törvényben kellene szabályozni, akkor nem történnék, *hogy oly utcákban, hol a házbér kicsiny, minden harmadik házban van tőzsdé; ott pedig, hol a házbér magas, egész utcákban nem lehet szivart kapni.*

Az elsőből nincs haszna, utóbbiból kárja van a kincstárnak.

Engedélyek adásánál alantiaikat kellene mérlegelni:

1. A kerület, melybe a jog kérve van?
2. Az utca, különös tekintettel az előző forgalmára és hogy új vagy régi utca-e?
3. Az utcában lévő házak száma?
4. Az utcában már létező tőzsdék száma?

5. Az utca lakóinak száma?
6. Mily foglalkozásuk a lakosok?
7. Lakbér nagysága?
8. Valószínű forgalom?
9. Legalább 600 frt biztos jövedelemre lehet-e számítani?

10. Ennél kisebb jövedelem esetén biztosíték adás, hogy új jog azon utcára nem adatik. Azt hisszük, hogy az itt említettek szem előtt tartása egészséges szellemet hozna a jogok adásának rendszerébe, melyből az egész vonalon esak előny mutatkoznék.

Ha — és ez tagadhatlan — a jog adási szegények segítését célzó jótétemény, ám legyen ez tényleg jótétemény, mert csak nem akarjuk a humanizmus bélyegét sútni arra, k, a vízbe ugrani akaróra köpenyegyet ad, hogy a hidegvízben meg ne fázzeék. —k —f.

Cigaretta-csempésztől.

Ha a jelenlegi cigaretta fogyasztást összehasonlítjuk az előző évekével, óriási fokozódást kell észrevenni. Téves volna a fogyasztás emelkedését a csempészet kevesbedésével indokolni.

A szivarkafogyasztás nő és nőni fog évről évre, mert a kereslet fokozódott. Az iskolás gyermekek ma mind cigarettáznak és a gyermekkori megszokás folytán sokan azt szívnak később is. A szivart szivóék pedig pihentetőül közbe-közbe fogyasztanak szivarkákat.

A 70-es években sem Ausztriában, sem nálunk sejtteni sem merték volna, hogy valamikor annyi cigarettát kell gyártani.

Ekkor még otromba alakú, nehéz szivarkákat gyártottak, minő például a „kettős cigarettá” volt, melynek fele elég volt egy dragonyost kórházba vitetni.

Természetes, hogy ily árukól nagyon kevés fogyott.

Csak a 80-as évek elején kezdettek a monarchia mindkét felében figyelmet fordítani a cigarettá gyártására.

Mi történt? Mikor először különböző alakban, árban, minőségben, többféle cigarettá jelent meg a dohánypiaczon, a közönség úgy szétkapkodta, hogy a kinstár bámulatba esett és nem győzte a tovább gyártást. Temesvár, Fiume csak cigarettákat produkált és mégsem volt elég.

A kisárusok harezoltak a nagyárusnál, hogy 100—100 darabot legalább kapjanak; a publikum csak cigarettát keresett; de se itt, se ott nem volt. A kinstár zavarban volt. Ekkor egy dohányárus (ma még megnevezni nem akarjuk) azon eszmére jutott, hogy felment a kinstárhoz és azt javasolta: „Kérjünk kölcsön pár millió cigarettát Ausztriától, a hol nincs oly nagy kereslet — mig az elfogy, a gyárak képesek lesznek eleget produkálni. — A kinstár helyeslelet az eszmét, kért és kapott kölcsön cigarettát.

Egy dohányárus jó eszméje vágta ketté a cigarettá-forradalmat.

Azóta folyton több-több szivarka fogy, de még több fogyna, ha nem volna oly sok csempész. Ezen történelmi epizódot azért beszéltük el, mert ma is van néha rá eset, hogy a kereslet nagyobb, mint az árukészlet, a minék nem szabadna előfordulni.

Különben nem tudnánk okát adni annak, hogy a cigarettá csempész urak — kik maguk töltenek hüvelyeket — oly jó üzleteket csinálnak. Csodálatos, hogy nyereségük oly nagy, holott ők drága dohányt kénytelenek venni trafikban, az árut pedig olcsóbban adják, mint a minők a kinstári áruk; pedig a vevők meglegedésére súlyt fektetnek.

Ezen cigarettá csempész, helyesebben cigarettá magángyáros urakra és tiltott üzelmekre könnyű rájönni.

Utjában eddig az volt akadály, hogy a fogyasztók a jobb és olcsóbb árut tőlük kapván érdekükben áll üzelmekét el nem árulni.

A csempészet ezen módjának kiirtása komoly, megoldásra váró kérdés.

Jelen cikkünk egyedüli célja az irányadó körök figyelmének e kérdésre terelése.

A kiirtás mikéntjéről más cikkben kimerítően fogunk foglalkozni; most csak annyit, hogy a cigarettafogyasztás fő kincstári cikk csak, akkor lehet, ha a csempészetet illetve tiltott gyártást kiirtani sikerült.

Kávéházak és vendéglősök dohány-eladási jogához.

Ily czim alatt közölt cikkünk természetesen általában érdeklődést keltett az érdekeltek körökben. Nap nap után közölnek velünk idevágó tényeket, melyekből kitűnik, hogy mennyire károsodnak a nagy- és kis dohányárusok egyaránt ezen tarthatatlan rendelkezés folytán.

A sok közül találmra kitépünk pár esetet és közöljük, elvállalva igaz voltukért a felelősséget.

Egy ur jön az árudába, ki naponként ott vásárolt azelőtt és most két héttig elmaradt. A trafikosné legjobb vevője volt és ezért aggodalommal kérdi, hogy mivel bántotta meg? Miért maradt el?

A vevő mosolyogva biztosítja, hogy ő nincs megbántva; de *olcsóbban kapja szivarjait másutt, mint itt*, azért maradt el.

A trafikosné tréfának tartja ezt, hiszen a szivar egyedáru és árát egyenlőre szabják az egész országra, sem olcsóbban, sem drágábban eladni tilos.

— Hja, de én — felelő volt vevője — mindennap X. vendéglőjében étezem. Egy stabil asztaltársaság tagja vagyok. A vendéglős, hogy rendes látogatóinak kedvébe járjon, részünkre és így részemre is rendel szivart.

Igy en gros áron kapom; tehát olcsóbban mint kegyednél. Nekem havonta 200 britanika kell, ezt ott 1.20 krral olcsóbban kapom, tehát egy éven át megtakarított 14 frt 40 krt; ezzel kifizetem adómat.

— De ha ez lehetséges, miből fizetem majd én adómat — kesereg joggal a trafikosné.

Egyik városrészben vendéglővel kapcsolatos szatécának dohányeladási joga volt. 2000 frt forgalma után 40 frt bérletet fizetett.

A 40 frtot megútván fizetni, tőzsdejogáról leköszönt.

Ime, 14 nap után ismét jön a nagyárushoz áruért.

- Hogyan, Önnek újra tőzsdeje van?
- Természetesen. Okosé a világ. Most tőzsdém van, de nem fizetek érte egy fillért sem
- De utczán át tilos így eladni.
- Tudom — felelt nevelve — de megtilt hatom én látogatóimnak, ha például 10 szivart akarnak venni? —k.

Vigyázat!

Pár hét óta egy intelligens külsejű 18—20 évesnek kinéző fiatal ember járja sorba a dohánytőzsdéket és ügyes rafinériával sorba károsítja őket legtöbbször 96 krajczárral.

Eljárása következő: Vesz két darab regalitást, letesz érte egy ezüst forintost; de csak akkor, ha időközben 2—3 vevő jött, kik az árus figyelmét tőle elterelik.

Majd visszaveszi az ezüst forintost és apró pénz után kotorázik zsebébe, de legnagyobb sajnálatára nem talál és így „kénytelen váltani.” A pénzt a trafikosnak kezébe nyomja, ez — előbb az ezüst forintost látván, megsem nézi, mert nem is sejtli, hogy időközben a pénz *négy krajczárossá* változott át. Visszaad a négy krajczárból 84 krt.

Míg észreveszi, hogy megcsalták, akkorra a szélhámos másokat is becsapott.

Több oldalról érkezett hozzánk panasz, tehát *vigyázat!*

Tisztos mellékjövedelmet!

A dohányárus üzletek két csoportba oszthatók: vannak olyanok, melyek kizárólag dohányt, szivart és a szakmába vágó egyedárut hoznak forgalomba és vannak olyanok, melyekben a dohány csak mellékcikk gyanánt szerepel.

A kizárólag dohányárus üzlet több munkát, nagyobb tőkebefektetést, több házbért, jobban fizetett kisegítő személyzetet igényel és mégis a haszon oly kicsiny, hogy özvegyek és árva nagyon mérsékelt életszükségeit fedezni alig képes. Ezért igyekezzenek a kisárusok szivarhüvelyek, szipkák, pipák stb. elárúsításával jövedelmüket emelni; de így is alig boldogulhatnak.

Jobb a helyzetük azoknak, kik fűszer, vasáru, papír vagy egyéb főüzletáguk mellett csak mellékesen foglalkoznak dohányt. Ezeknek kis tőkét kell az áruba fektetni, házbér többlet nem terheli őket, személyzet szaporításra nincs szükség. A mit a dohány jövedelmez, az egészben tiszta haszon marad.

Tény tehát, hogy a dohányüzlet több hasznot eredményez annak, ki mellékesen, mint annak, ki kizárólag ezzel foglalkozik.

Komolyan kell foglalkozni ezen jelenséggel és oda hatni, hogy az a szegény kis-tőzsdés, ki 14 órát dolgozik naponta, ne legyen kénytelen kis forgalmának szakmarkuan szabott hasznából élni; de legyen tisztos mellékjövedelme is.

Ki teremse meg ezen mellékjövedelmet? Az, kinek szüksége van rá. De nem az egyes. Nem egyes mozgására; de az összeredekeltke mozgalmára van szükség, jobb helyzet teremtését célozván.

Segíts magadon és Isten is megsegít! mondja a magyar példaszó. Ha egyesült erővel fejtenek ki mozgalmat, nem fog elmaradni a kellő eredmény.

Kisértsék meg mindazok, kik a tisztos mellékereset szükségét érzik, összegyűlni, eszméiket kicserélni és a helyes eszmék megvalósításán együttesen lépéseket tenni; meglátják, hogy anyagi helyzetük javulni fog.

Nézünk csak egy pár találmra kikapott eszmét; például a fővárosra.

Mennyi közlekedési eszköz van itt: lóvonat, villanyvonat, viczinális, hajó, propeller, sikló, fogaskerék stb.

Ezek mind kénytelenek jegyelárusító irodahelyiségektől bért fizetni, a jegy elárúsítással foglalkozók hivatalnokokat fizetni stb.

Ha ezek bizton tudnák, hogy a kis dohányárusok kis százalékért pontosan elvégzik a dolgot, készséggel adnák át elszámolásra az összes jegyeket.

A vidékiek is részesülhetnek így a zónajegyek eladásából.

Itt vannak a fürdők, ezek szívesen elejtének a jegyelárusító irodájukat a kisárusok előnyére. Ők is nyernének mellette.

Bankok értékjegyek, igérvények stb elárúsítását készséggel engednék át.

Biztosító társulatok, messze eső gyárak és nagykereskedések vezessenek be telefont a tőzsdébe, a bolt ajtaján feltűnő helyen tábla hirdesse, hogy itt ezen és ezen intézettel, gyárral díjmentesen lehet távbeszélni.

Ezen kényelmi intézmény folytán a közlekedés gyorsulna és a tőzsdésnek az volna haszna, hogy a kihez ingyen enged telefonálni, az bizonyos évi díjat fizetne neki a telefonbérleti díjon felül.

Számtalan mellékjövedelem kínálkoznék, ha együttesen tennének elnyerésére lépéseket magától a kinstártól.

Nem panaszkodni, hanem cselekedni kell. Gondolkozni, gondolatokat egymással közölni, a jót kivételre juttatni és akkor lesz tisztos mellékjövedelem, a mi annyit jelent, hogy javul az anyagi helyzet.

Mennyi dohányt és szivart fogyasztunk?

Közöljük a pénzügyminiszter által kibocsátott alanti statisztikai kimutatást, melyből kitűnik, hogy mennyi dohány, szivar, cigaretta és burnót lett az elmúlt évben elfogyasztva.

Ma a száraz számokat hozzuk csak, jövő számban kimerítő szakismertetésben fogjuk e számokat megvilágítani. Különösen, hogy mely nemek volnának forgalomból teljesen törlendők, melyeket kellene fogszerűen és a töröltek melyek által lehetne pótolni, hogy a gyártás és fogyasztás egészségesebb összhangba jöjjön.

Most beszéljenek a számok: A pénzügyminiszter közzétette a dohányjövődek 1892-iki eredményéről szóló jelentést. A jelentés szerint a jövedék összes bevétele 52.660,880 frt, kiadása 25.802,672 frt, úgy, hogy a tiszta hozadék 26.858,208 frt volt. A kiadásokból 19.879,384 frt jutott dohányvételekre és 3.725,803 frt a gyártás költségeire. A mi már most az eladás eredményét illeti, az a következő volt:

Eladtak 501.576,474 drb szivart, 546.737,849 cigarettát, 15.458,385 kilogramm pipadohányt és 69,864 kilogramm burnót, együttevén 41.498,618 forint értékben. Visszaesés csak a burnótnál történt, minden más dohányfajtában emelkedett az eladás. A *szivarok* egyes fajtái szerint így történt az eladás. Elkelt 5.533,010 darab regálítás, 14.791,850 trabukko, 36.628,202 brittanika, 6.047,300 millares, 949,680 panatelas, 1.203,400 kuba, 32.427,228 kuba-portorikó, 59.972,290 portorikó, 38.989,016 finom virszinia, 2.235,600 vevey, 823,180 rövid virszinia, 189.581,283 vegyes külföldi, 19.726,300 magyar, 76.939,700 rövid magyar, vagyis összesen eladtak 484.847,959 drb magyar gyártású szivart. *Cigarettekből* elkelt: 1.513,050 hungária, 3.873,200 sztambul, 40.157,650 szultán, 21.088,809 hölgy-szivarka, 2.113,850 samsun, 147.556,740 hercegovinai, 8.546,250 sport, 41.263,850 jenidge, 22.674,070 dráma, 74.582,300 virszinai, 171.598,000 magyar. Összesen tehát 534.959,769 darab magyar gyártmányú szivarkát adtak el. Azonkívül eladtak 369.950 drb havanna szivart, 14.846,746 speziálítás-szivart, 1.511,819 darab külföldi speziálítás-szivart. A *kivétel* így alakult: Az osztrák-kezelőség számára kivittek 28.313,680 kilogrammot 5.283,290 frt értékben, kereskedők kivittek 3.157,082 kilogrammot 573,010 frt értékben s a kincstár ezenfelül kivitt 1.580,860 kilogrammot 286,930 frt értékben. A dohánygyárak feldolgoztak 15.252,077 kgrm belső és 3.731,161 kgrm külföldi dohánylevelet és

termeltek 52,792 kgrm burnót, 2.185,116 finom és 13.354,195 kgrm közönséges pipadohányt, 444.275,577 drb szivart és 524.577,710 drb szivarkát. Dolgozott 15 gyár 933 férfi- és 13,061 nő-munkással és 139 gyermekkel, összesen tehát 14.133 személylyel. Összesen 73.612 hold volt dohánynyal bevetve és beváltottak 53.182,977 kgrm 9.623,454 frton. Holdankint az átlagos hozadék 722 kgr. dohány vagy 130,73 frt volt.

Biztosító zárok a ládákon.

Örömmel látjuk, hogy lapunkban felvetett eszmékkel az irányadó körök komolyan foglalkoznak.

Alig panszolunk el, hogy a dohány- és szivar-ládák rosszul vannak elzárva és ime a Budapest ferencvárosi dohánygyárból jövő ládákon erős, amerikai biztosító zárok vannak alkalmazva.

Ezen zárok az erőszakos kinyitást meggátolják. Ezen határozottan előnyös újítás érdeme Berkes Antal gyárgazgatóé, ki első volt mindig, ha javítani kellett magán a gyártáson vagy az elárúsítók helyzetén.

A gyakorlat szülte tapasztalat fogja csak igazolni, hogy mennyiben helyes Berkes Antal ezen újítása.

Az igyekezet maga azonban már elismerést érdemel.

— **Dohány és szivar szállítás.** Csinos, nagyon izléses kocsi láthatók most a főváros utcáin.

Puder Mór vállalkozó ezeken szállítja haza a kisárusoknak a nagytözsdékből áruikat. Nagyon ajánlható, kenelmes ezen vállalat. Ő maga vásárol, saját pénzen fizet, maga csomagol, maga házhoz szállítja az árut; a kisárus időt és sok fáradságot takarít meg. Ajánljuk a vállalatot olvasóink figyelmébe.

T. Előfizetőinkhez!

Lapunk czélja lévén a dohány- és kisárusok érdekeit minden irányban szolgálni; időnként teljesen a dohányelárúsítók érdekeinek szentelni; szerkesztőségünkben egy külön tudakozó osztályt rendeztünk be, a hol *minden t. előfizetőnknek bármely dohány és szivar elárúsítási szakmába vágó szóbeli vagy levélbéli megkeresését készséggel elintézzük és kimerítő szaktanácsokkal pontosan szolgálunk.*

Felkérjük tehát t. előfizetőinket, hogy legnagyobb bizalommal forduljanak megkeresésükkel hozzánk; szakavatott gyors válaszról mindenkit biztosíthatunk

Szerkesztőségünknek sikerült állandó munkatársul oly jogi tanácsadó megnyerni, ki esetleges sérelmek törvényes utoni orvoslását, szakmába vágó beadványok szerkesztését, ügyek sürgetését stb. t. előfizetőink részére készséggel fogja elvégezni.

Szerkesztői üzenetek.

Nem dohányáros. A 40 koronás pályázatra nem dohányáros is és így Ön is pályázhat. Ha vannak jó ideái, csak bátran.

946-ik előzetők. Beküldött panaszra oly általános érdekű, hogy azt egyik belmunkatársunknak adtuk ki tanulmányozás végett. Egyik legközelebbi számban ezik jön róla.

Jolán. Rajta! Nők is irhatnak — de csak úgy, ha tudnak.

S. K. ime, jelen számban találhatja.

B. U. Minden cikket jogunk van kissé megkefelelni vagy irodalmi köntösbe bujtatni. Szószert nem hozhatjuk.

S... k Gy... a. Tárcaját nem közölhetjük. Szép, tartalmas, de tárgya a dohányárusokat nem fogná érdekelni.

Szolnok. A mi figyelmünket sem kerülte ki ez a sérelem, rövid uton fogunk orvoslást keresni és reméljük találni.

Kerepesi-uti tözsdés. Ügyészünknek adtuk át, ki díjmentesen előgzi. Az eredményről levélben kap rövidesen értesítést.

G. Vilma. Téved, a jóból soha semmi sem sok. Bátorság! Kitarás!

Vas. Megkaptuk. Levél megy.

Kiadóhivatal postája.

Nagyözsdés. Fáradjon be kiadóhivatalunkba és látni fogja, hogy a kincstár is előfizetőnk.

1017. sz. előfizető. A hirdetés kívánt alakban egyszeri közzététel 6 frt, háromszori 14 frt 50 kr.

Elárúsító leány. Kishirdetésbe való. Ára 1 frt. X—Y—Z. Beküldött pénzt visszaküldjük, mert házassági ajánlatokat nem közlünk.

Nyilt-tér.

A Budapest

Erzsébetvárosi Takarékpénztár

Részvény-társaság

(Budapest, VII., Károly-körut 13.)

elfogad betéteket

és pedig takarékpénzesekékre, pénztári jegyekre, valamint folyó (cheque) számlára

4⁰/₁₀₀-os kamatoztatással

(a 10⁰/₁₀₀-os kamatadót az intézet fizeti).

Leszámlált váltókat és engedélyez tőreza és személyi hitelt a hitelegyet keretén belül.

Előlegeket nyújt értékpapírokra,

ezek vételét és eladását közvetíti, valamint minden a bankszakmába vágó üzletet eszközöl.

Üzleti órák: délelőtt 9—1¹/₂-ig, délután 3—5-ig.

H I R D E T É S.

Felhívás a budapesti dohányárusokhoz!

Életbe lépett az

„Első budapesti dohány és szivar hazaszállítási vállalat”.

Tisztelettel jelentem, hogy dohány és szivar hazaszállítási vállalatom működését megkezdette.

Igyekeznem fogok megbízóim teljes megelégedését kiérdemelni. A rendelvényeket magam pontosan teljesítem. **A nagytözsdében sajátomból fizetek és csak az áru hazaszállításánál adandó vissza a pénz.**

Számos előfizető reményében

TELEFON.

Megrendeléseket elfogad igazolt megbízottam vagy az iroda.

kiváló tisztelettel

Puder Mór

iroda: Szondy-utca 52.

Az ujonnan alakult Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár (1 millió forint tőke) mult hó 25-én kezdette meg működését, irodái VII., Károly-körut 13. sz. alatt léteznek.

„LE GRIFFON“

valódi franczia legjobb és legkedveltebb
szivarkapapir és szivarkahüvelyek.

A t. viszonteladók becses figyelmébe ajánljuk, hogy

„LE GRIFFON“

a tényleg legjobb és legkedveltebb szivarkapapir és minden **papir-**
és **norinbergi nagykereskedésben gyári áron** kapható.

KNOPP és STEINER

első magyar

czimtáblagyár, érczöntőde

és éremverde

ajánlja mindennemű

TŐZSDE FELIRATI TÁBLÁIT

a legjobb kivitelben.

GYÁR:

BUDAPEST,

VI. kerület, Ó-utca 12. szám.

Biztos jövedelem

helyi vagy vidéki ügynököknek, kik magas provízió esetleg fix fizetés mellett törvényesen kiállított részletveik eladásával foglalkozni óhajtanak.

PÉNZ

előlegek: sorsjegyekre, részvényekre és záloglevelekre mérsékelt kamat mellett; a kölcsön esetleg részletekben is visszafizethető.

ERNYEI A. H.

bank- és váltóház

Budapest, Kerepesi-ut 8.

Dohánytőzsdéknek

kitűnő mellékcikket, melyhez csak néhány forint tőke szükséges, de azért nagy hasznot hoz, ajánlok, kik hozzám fordulnak.

KÖRÖS ALBERT
SZEGEDEN,
Szécsényi-tér 3. sz.

2-3

A legjobb

magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

BUDAPESTFőüzlet: **Andrássy-ut 23. sz.**

Fióközlet: Koronaherczeg-utcza 18.

ŐSZI-ÁRJEGYZÉK

kivánatra ingyen és bérmentve

küldetik.

3-3

Operateur Univ. Medic.

Dr. GRÓSZ SÁNDOR

FOGORVOS.

Fogtömések (plombirozás),
műfogak készítését,**☞ foghúzást kéjgázzal ☜**

eszközöl.

Dr. GROSZ-fele Antisepticus szájviz és fogpor kapható

Károly-körut 7. szám.

Rendel 8-6-ig.

Az első magyar

kártyagyár részvénytársaság**BUDAPEST,**

IV., Szervita-tér 8. szám.

Ajánlja

legjobb minőségű gyártmányait,
különösen tőzsdék részére,
melyek ugyanis az

állam monopolioma

alatt álló cikkeket árusítanak.

A részvénytársaság

a szükséges nyomtatványokkal

(folyamodvány, sorkönyv stb.)

szívesen szolgál.**ÁRJEGYZÉK**

= kívánatra bérmentve. =

2-5

KOLERA ELLEN**COGNAC**

kitűnő minőségű

3 üveg $\frac{7}{10}$ literes	***	3.50
3 üveg $\frac{7}{10}$ literes	****	4.50
5 liter Demyon	****	6.—

bérmentes szállítás és csomagolással.

MARTON JÓZSEF

Budapest, Károly-körut 15. szám.

CSAK DOHÁNYTŐZSDÉK RÉSZÉRE

KÜLÖN GYÁRI ÁRAK MELLETT.

GYUFA

ES

MINDENFÉLE GYUJTÓSZEREK A LEGHIRESEBB
GYÁRAKBÓL,

u. m.: Fürth-féle és az első magyar györi gyufagyár
egyedüli magyarországi elárúsítója, elárúsít szalon,
angol és olasz viasz és rozsfejtű kakas gyufákat
minden fajtában

DEUTSCH MARKUS

BUDAPEST

VII., Dob-utcza 1. szám.

2-5

Magas jutalékot

illetve **kész fizetést** is adunk **ügynököknek** törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetésre való elárusításáért. Ajánlatok czimzendők

ADLER és TÁRSA

fővárosi váltóüzlet társasághoz

BUDAPEST.

„LE COLUMBUS”

a legjobb, enyvéneküli, valódi francia SZIVARKAPAPIR.

„Hogy és Hol”
kibovitheti jövedelmét bárki 2000 frttal, mindazoknak tudtára adatik, a kik teljes czimüket „Hogy és Hol” jelige alatt Danneberg J. hirdetési irodájába Budapest, V., Deák Ferencz-utca 14. sz. alá beküldik.

Eisenschiml és Wachtl
Budapest Erzsébet-tér 9.
Bécs, VII., Kaiserstrasse 62.
a fényképészet
és
rokon-szakmák
3-12 összes kellékeinek
gyári raktára.

5—10 frtig
3-3

kereshet mindenki naponta, egy igen könnyen tuladható czik elárusítása által. Ajánlatok Danneberg J. hirdetési irodájába Budapest Deák Ferencz-utca 14. czimzendők.

Egész MAGYARORSZÁG
és társországában keresztetnek ügyes és szolid egyének, kik kiterjedt ismerettséggel bírnak. Jutalék vagy készfizeset ellen Ajánlatok „Jutalék” czimmen Danneberg J. hird. irod. Budapest, Deák-utca 14.

Hirdetések felvételnek
DANNEBERG J. hirdetési irodájában
Budapest, V. ker., Deák Ferencz-utca 14. szám.

5-10 **GUMMI**
Eredeti párisi gummi- és habhálygok, finomság és jószág tekintetben a kiválókat is felülmúlják, tucatszámként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frtot. **Bouts amor** (ovidi) 3 és 4 forint, legfinomabb hölgyzincsek 2, 3, 4 és 5 frt. **Női óvszerek** Haszno után 2 frt. Mensinger tanár után 2 frt 50 kr. darabonként. Sponsoriomok stb. részletezett árjegyzék szerint szétválasztott tartás mellett.
REIF J. specialista BÉCS
I. Stefansplatz, Brandstätte 3.
Praktikus mintagyűtemény urak részére 5 frt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

A „LE GLORIA”

CZIGARETTA-PAPIR
az elismert

legjobb és valódi francia gyártmány

3-3

JOSEPH BARDOU & FILS-től Perpignan és Párisban.

Czigaretta-papir csak akkor valódi francia, ha a gyáros czime világosan ki van tüntetve.

Egy szerencsés alkalmi vétel azon helyzetbe juttatott, hogy a n. é. hölgyközönségnek dupla széles téli Scheviotot 45 krért adhatok.

Ezen szövetekből 1200 mtr van raktáron.

FREUND GÁBOR

BUDAPEST,

VII., király-utca 17. sz.

BUDAPEST
TERÉZVÁROSI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZTÉNY-TÁRSASÁG
1861
az újonnan nyitott
váltóüzlettel együtt
mai naptól 3 hétemelet
Andrássy-utj 5. Sz.
alá helyeztettek
át.

ESZENCIÁKAT

rum, cognac, mindennemű szesz, itatók, asztali likőrök és különlegességek azonnali elhozhatatlan ékesítésére legkittünb minőségben szállítok.
Azonnali ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta **ezoteszenciát** kellemes ízű borozót és szomszagos ezotek gyártásához. Letételek és használati utasítások ingyen mellékeltem.
Kiváló aradményért kereskedek.

Pollák Károly Fülöp

Eszencia-különlegességek gyára

3-3

PRÁGA.

Árllapot bérmentve küldök. Megbízható ügynökök keresztetnek.